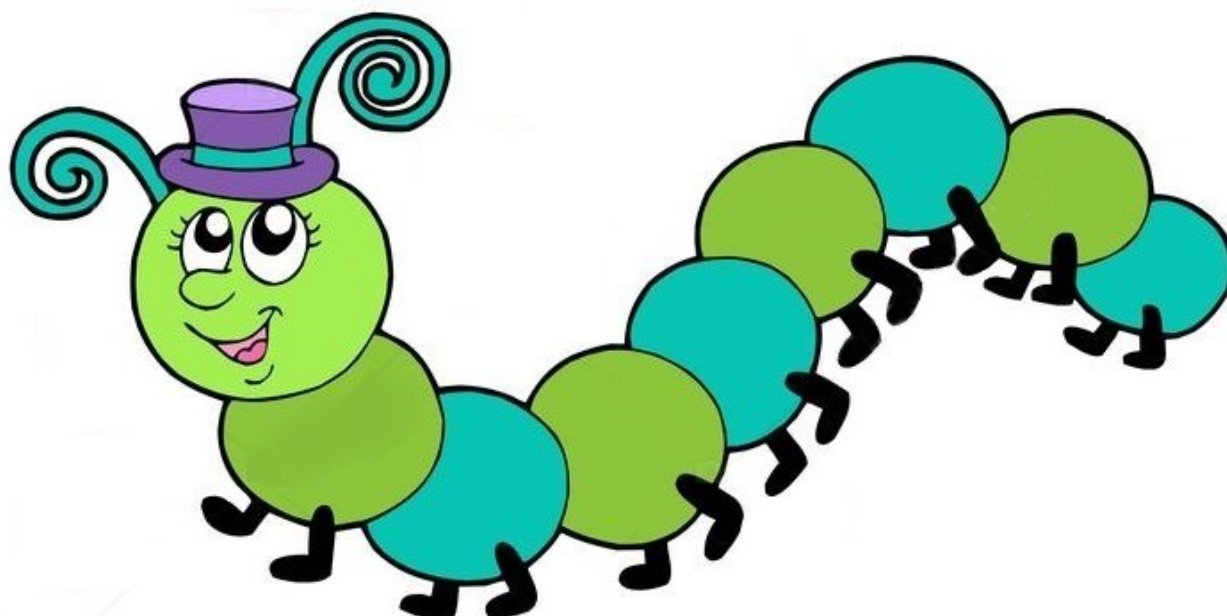

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

„Putování se Stonožkou“

**Základní škola a Mateřská škola Kařez,
příspěvková organizace**

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
Vize školy	4
3. Podmínky vzdělávání	5
Věcné podmínky	6
Životospráva	6
Psychosociální podmínky	6
Provozní podmínky a organizace	7
Řízení mateřské školy	9
Personální a pedagogické zajištění	9
Spoluúčast rodičů	10
4. Organizace vzdělávání	10
Počet tříd a jejich charakteristika	11
Pravidla pro zařazování dětí do tříd	11
Přijímání dětí do mateřské školy k předškolnímu vzdělávání, ukončení předškolního vzdělávání	11
Souběžné působení dvou učitelů	12
5. Vzdělávací obsah	12
Formy a metody vzdělávání	12
Nadstandardní činnosti MŠ	13
Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
Péče o děti ze znevýhodněného sociokulturního prostředí	14
Vzdělávání dětí od dvou let	14
Vzdělávání dětí nadaných	15
Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	15
Klíčové kompetence	16
Charakteristika klíčových kompetencí	16
6. Charakteristika školního vzdělávacího programu	19
1. Integrovaný blok: Jak stonožka poznala nové kamarády	20
2. Integrovaný blok: Jak stonožka putovala za skřítkem Podzimníčkem	24
3. Integrovaný blok: Jak stonožka slavila Vánoce	28
4. Integrovaný blok: Jak stonožka putovala k paní Zimě	31
5. Integrovaný blok: Jak stonožka putovala za sluníčkem	36
6. Integrovaný blok: Jak stonožka poznává svět	41
7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika	46
8. Použité zdroje	48

1. Identifikační údaje

Název organizace: Základní škola a Mateřská škola Kařez, příspěvková organizace

Adresa: Kařez č. 185, 338 08 Zbiroh

Ředitelka školy: Mgr. Alena Hybnerová

Kontakt: tel.: 602 146 320

email: reditelka@zskarez.cz

Vedoucí učitelka: Bc. Michaela Lišková

Kontakt: tel.: 602 527 222

email: lisikova@zskarez.cz

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 75006995

IZO: 102 109 826

Zřizovatel: Obecní úřad Kařez

Starosta: Bc. Václav Krofta

Kařez č. 28

338 08 Zbiroh

Vedoucí školní jídelny: Pavla Zdvořáková

Kontakt: tel.: 602 544 211

Mateřská škola je sloučeným zařízením. Základní škola a mateřská škola tvoří právní subjekt od 1. 1. 2003.

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

Číslo jednací: 38/2021

Dokument projednán a schválen na pedagogické radě dne 24. 8. 2021

2. Charakteristika školy

Budova mateřské školy je situována v klidném venkovském prostředí, stranou od obce, uprostřed přírody a v blízkosti lesa. Mateřská škola je dvoutřídní, smíšená a nabízí celodenní provoz (6:00 - 16:00 hod.). Sídli ve společné budově se základní školou, která má vlastní vchod. Budova je patrová, v přízemí se nachází základní škola, v patře mateřská škola s kapacitou 56 dětí.

Součástí areálu školy je prostorná, zelení osázená zahrada s pískovištěm, prolézačkami a houpačkami.

Pracují zde čtyři učitelky a dvě asistentky pedagoga.

Obě třídy jsou dostatečně velké a prostorné. Každá má svůj vchod, šatnu, hernu, ložnici a sociální zařízení. Ke každé třídě náleží umývárna s teplou vodou, umyvadla s pákovou baterií, WC, sprchový kout a šatna s úložnými prostory pro obuv a háčky na oblečení a sáčky na náhradní oblečení.

V současné době spolupracujeme s rodiči dětí, se ZŠ, s PPP Rokycany, s OÚ, se Záchranou stanicí Rokycany, s divadlem Řimbaba a nepravidelně se účastníme výtvarných soutěží (nejčastěji pořádanou Mateřskou školou Volduchy).

Vize školy

Filosofií školy je vytvořit MŠ rodinného typu s úzkými vazbami na rodiče. Chceme být otevřenou, hravou mateřskou školou, která učí děti společnému životu a vychovává z nich všestranně nadané jedince, kteří vnímají svět otevřenými očima. Mateřská škola se stane místem, které bude v co největší míře rozvíjet potenciál dětí.

Chceme dětem umožnit prožít aktivní a šťastné dětství a poskytnout jim bezpečné a přátelské prostředí v návaznosti na ZŠ, kde bude vládnout kamarádská nálada, pochopení a spolupráce. Budeme vytvářet s dětmi a mezi dětmi vztahy založené na partnerství a přátelství, aby byly děti vedené k vzájemné úctě. Budeme usilovat o rozvoj samostatných a zdravě sebevědomých osobností, a to cestou přirozené výchovy.

Chceme položit základy pro celoživotní vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů, schopností a potřeb. Učit je zdravému stravování a zdravému životnímu stylu a také uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to společnou cestou s rodiči. Důležitá je po nás také důvěra a otevřená komunikace a to nejen ve vztahu učitelka a dítě, ale také ve vztahu učitelka a rodiče.

Ke každému dítěti přistupujeme individuálně s ohledem na jeho schopnosti a potřeby.

Povedeme je k uspokojení z vykonané práce. I jako pedagogové chceme být pro děti partnery, na

které se mohou s důvěrou obrátit.

Vizi naší školy je ve vzdělání upřednostňovat hravou formu rozvoje dětí, takovou, aby děti nepocíťovaly, že se něco učí. Podporovat tvořivost dětí ve všech oblastech – aktivita dětí převažuje nad řídicí činností pedagoga. Výchovně vzdělávacím procesem chceme u dětí rozvíjet, prohlubovat a upevňovat kompetence dané RVP. Chceme se zaměřovat na prožitkové učení a vést děti k samostatnosti, k posilování vlastního sebevědomí a sebedůvěry, ke spolurozhodování a k sounáležitosti s celým kolektivem. Ve vzdělávání dětí budeme upřednostňovat tematické plánování, včetně zpracování situačních momentů, čímž budeme reagovat na zájmy, potřeby a vědomosti dětí. Budeme využívat námětů ročních období v průběhu práce s dětmi po celý rok. Program zaměříme, díky umístění MŠ v blízkosti přírody, na sounáležitost s přírodou, z níž můžeme neustále čerpat inspiraci k práci, pozorování a sportování.

Dalším rozpracováním tematických bloků do podtémat nabízíme dětem velké množství námětů, ale zároveň se také budeme řídit zájmem dětí a aktuálním děním ve škole. Každé téma bude patrně i ve výzdobě MŠ.

Naše výchovné působení bude směřovat k dosažení cílových kompetencí ŠVP a uspokojování potřeb dětí, tělesnému rozvoji, psychické potřebě, zdravému životnímu stylu a získávání nových poznatků, vědomostí, zkušeností, dovedností a návyků. Budeme usilovat o to, abychom dětem poskytovaly dostatek podnětů k všetrannému rozvoji, aby měly možnost otevřeně prožívat a objevovat svět kolem nás.

3. Podmínky vzdělávání

Přijímání dětí

Přijímací řízení dětí do mateřské školy probíhá v souladu se školským zákonem. Obě třídy se naplňují do počtu 25 dětí obvykle starších tří let, nejdříve však pro děti od dvou let. O zařazení dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami do třídy rozhoduje ředitelka školy. Pro tyto děti je zajištěna odborná a individuální péče podle stupně podpůrného opatření.

V měsíci květnu se uskutečňuje zápis dětí na další školní rok. Rodičům je předána přihláška a žádost o přijetí. Rodičům je umožněno kdykoliv školku navštívit, po předchozím ohlášení. Kritéria pro přijímání dětí určuje ředitelka právního subjektu se souhlasem zřizovatele.

Věcné podmínky

Mateřská škola má dvě třídy s kapacitou 56 dětí. Obě třídy jsou prostorné a moderně zařízené. Je zde výškově nastavitelný nábytek. Dále skřínky s barevnými dvířky a otevřené policové díly ve výšce dítěte. Třídy jsou vybavené dětskou kuchyňkou, dětským ponkem, obchůdkem a domečkem pro soukromí toho, kdo to potřebuje. Umývárny jsou situovány vedle třídy s volným přístupem během dne. Jsou zde toalety, bezbariérová toaleta, umyvadla ve výšce dětí a sprchové kouty, které je oddělené dveřmi. K odpočinku slouží stohovatelná lehátka s pratelnými potahy a matracemi, která jsou uložena mimo třídu. Tyto prostory jsou od třídy odděleny posuvnými dveřmi. V této části je vedle lehátek i skříň s průduchy, kde jsou uloženy dětské lůžkoviny označené značkou každého dítěte (prostěradlo, deka, polštář) a pyžamo. Lehátka se pro spánek přinášají do třídy a po spánku zase odnáší.

Během roku průběžně obměňujeme a dokupujeme nové hračky a didaktické pomůcky. Tyto pomůcky se snažíme co nejvíce využívat a také zařazovat do her dětí. Většina hraček je umístěna tak, aby na ně děti samy dosáhly, a věděly, kde je jejich místo. U mateřské školy je rozsáhlá zahradní plocha, kde je mj. také dětské hřiště a prostor pro hraní pohybových her. Všechny tyto prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dopolední a odpolední svačina, oběd, pitný režim). Školní jídelna obdržela certifikát „zdravá školní jídelna“. Ve třídě mají děti své hrnečky a konvici s pitím, která je pravidelně doplňována. Děti do jídla nejsou nuceny, snažíme se je motivovat alespoň k ochutnání konkrétního jídla. Pokud jim něco nechutná, snědí pouze to, co samy chtějí. Co se týká stravy, je zajištěn pravidelný denní režim, který je možné přizpůsobit aktuální situaci. Děti jsou každodenně venku cca 2 hodiny (podle počasí). Mají dostatek pohybu venku i uvnitř (ranní rozcvičky, pohybové chvilky). Děti do spánku nenutíme, umožníme jim alternativu v podobě prohlížení knihy, či poslechu pohádky tak, aby tím nenarušovaly spánek ostatních dětí. Učitelé se stravují ve školní jídelně s dětmi.

Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře a spokojeně. Umožňujeme adaptační režim pro nově příchozí děti (možnost přítomnosti rodiče v MŠ prvních pár dní, možnost pobytu dítěte v

MŠ jen na pár hodin). Respektujeme potřeby dětí, jednáme nenásilně a citlivě. Řízené činnosti jsou voleny vhodně, podle věku dětí. Režim dne je nastavený tak, aby děti nebyly nuceny spěchat a aby nebyly nadměrně zatěžovány. Všechny děti mají v kolektivu rovnocenné postavení. Hry dětí a řízené činnosti jsou vyvážené. Děti jsou srozumitelně vedeny k dodržování pravidel soužití v MŠ a k respektování školního řádu. Pedagogický styl učitelů je podporující, sympatizující a empatický. Řízené činnosti počítají s nápady a se zájmy dětí. Dostatečně a přiměřeně je ohodnocujeme. Vzájemně se tolerujeme a chováme se důvěryhodně a spolehlivě.

Provozní podmínky a organizace

Denní řád je dostatečně pružný a respektuje individuální potřeby dětí. Téměř každý den jsou zařazovány pohybové chvilky. Učitelky se dětem plně věnují a zajišťují dětem klid, zázemí a bezpečí. Adaptační režim je přizpůsoben individuálním potřebám dítěte. Do denního režimu jsou pravidelně zařazovány akce typu divadelní představení, výukové programy a další (maškarní, barevný týden, halloween, čarodějnice, vánoční nadílka, dětský den...). Děti mají také dostatek času pro vlastní hru. Řízené činnosti jsou vhodně motivovány, přičemž využíváme individuální, skupinové i frontální formy. Vhodně využíváme materiální vybavení v MŠ a na řízené činnosti se připravujeme včas. Počty dětí ve třídě jsou adekvátně stanoveny a nepřekračovány. Spojování tříd je omezeno na minimum.

Organizace denního provozu školy

Ranní hry – hra je vybrána dle preferencí dítěte. Volné hry, spontánní aktivity, výtvarné, hudební a pracovní činnosti.

Řízená činnost – ranní kruh, výchovně – vzdělávací činnosti naplňující cíle integrovaných bloků dle ŠVP PV. Jazyková chvilka, pohybové hry, cvičení nebo kognitivní činnosti.

Pobyt venku – spontánní hra nebo činnosti řízené pedagogem. Délka je upravena podle počasí. Venkovní aktivity jsou organizovány tak, aby umožnily dětem individuální pohybové vyžití. Při každém pobytu venku klademe důraz na bezpečnost dětí.

Stravování – probíhá ve třídě / školní jídelně. Děti jsou vedeny k samostatnosti během stolování. Děti nejsou do jídla nuceny, ale vhodně motivovány tak, aby jídlo alespoň ochutnaly. Pitný režim je zajištěn po celý den.

Odpolední odpočinek – klidový režim na lehátkách. Relaxace s četbou, poslechem apod.

Odpolední činnosti – volné hry nebo individuální aktivity. Za příznivého počasí je možnost pobytu venku.

Denní harmonogram - třída Motýlci

6:00 - 7:00	Příchod dětí do třídy Berušek, volné spontánní zájmové aktivity
7:00 - 7:45	Přechod dětí do kmenové třídy, volné spontánní zájmové aktivity
7:45 – 9:00	Volné činnosti, pohybové aktivity, komunitní kruh
9:00 - 9:15	Osobní hygiena, dopolední svačina
9:15 - 9:45	Výchovně.vzdělávací činnost, řízené aktivity
9:45 - 10:00	Osobní hygiena, příprava na pobyt venku
10:00 - 11:45	Pobyt venku
11:45 - 12:15	Osobní hygiena, oběd
12:15 - 12:30	Vyzvedávání dětí
12:30 - 14:30	Spánek a odpočinek
14:30 - 14:45	Osobní hygiena, odpolední svačina
14:45 - 15:30	Volné činnosti a aktivity dětí
15:30 - 16:00	Přechod do třídy Berušek, volné činnosti a aktivity dětí

Denní harmonogram - třída Berušky

6:00 - 7:45	Příchod do třídy, volné činnosti
6:30 - 8:40	Volné činnosti, pohybové aktivity, komunitní kruh
8:45 - 9:00	Osobní hygiena, dopolední svačina
9:00 - 9:30	Výchovně-vzdělávací činnosti, řízené aktivity
9:30- 11:30	Pobyt venku
11:30 - 12:00	Osobní hygiena, oběd
12:00 - 12:15	Vyzvedávání dětí po obědě
12:15 – 14:15	Spánek a odpočinek
14:15 - 14:30	Odpolední svačina, osobní hygiena
14:30 - 16:00	Volné činnosti, vyzvedávání dětí

Řízení mateřské školy

Mateřská škola je součástí právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Kařez, příspěvková organizace. Celou organizaci řídí ředitelka, která vytváří prostředí vzájemné důvěry a tolerance. Své spolupracovníky zapojuje do řízení školy, respektuje jejich názor a dává jim dostatek pravomocí. Průběžně hodnotí práci svých zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Několikrát ročně se schází pedagogická rada a každý týden se konají krátké porady o organizaci a provozu. Prostřednictvím třídních schůzek zapojuje ke spolupráci také rodiče dětí.

Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický sbor mateřské školy tvoří 4 učitelky s předepsanou odbornou kvalifikací a ředitelka školy, která zajišťuje řídicí činnost. Kolektiv doplňují dvě asistentky pedagoga a školní asistentka, které spolupracují s učitelkou v případě vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny. Ředitelka školy podporuje další

vzdělávání pedagogických pracovníků a ti také aktivně přistupují k dalšímu sebevzdělávání. Nové poznatky využívají následně v praxi. Služby pedagogických pracovníků jsou rozvrženy tak, aby byla vždy zajištěna vhodná pedagogická péče o děti. Pedagogičtí pracovníci se chovají, jednají a působí profesionálně v souladu se společenskými pravidly a naplňují zásady výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Spoluúčast rodičů

Usilujeme o vytváření partnerských vztahů mezi rodiči a školou. Dbáme na to, abychom s rodiči udržovaly pozitivní vzájemné vztahy, založené na otevřenosti a důvěře. Rodiče se mohou zapojit do výchovně-vzdělávacího procesu. Mají možnost zúčastnit se akcí pořádané naší MŠ. Rodiče jsou informováni o prospívání jejich dítěte, o jeho individuálních pokrocích i nezdarech v rozvoji a učení. Mají možnost využít konzultační hodiny učitelek. Učitelky chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost ve svěřených informacích. Pravidelně organizujeme třídní schůzky. Informace o dění v MŠ získávají rodiče z webu a z nástěnek umístěných v prostorách MŠ. Mateřská škola poskytuje poradenský servis ve spolupráci s PPP Rokycany. Spolupracujeme také se SPC Plzeň.

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola je rozdělena do dvou tříd. Mladší skupina dětí náleží do třídy Berušek a starší děti navštěvují třídu Motýlků. Denní provoz mateřské školy začíná v 6:00 hodin a končí v 16:00 hodin. Dítě do mateřské školy přichází v doprovodu rodiče (zákonného zástupce), nebo další jimi pověřené osoby. Rodiče mohou pověřit další osobu písemně vyplněním příslušné kolonky evidenčního listu. Rodiče (zákonní zástupci) jsou povinni dítě předat učitelce a zároveň mají povinnost ho vyzvednout. Rodiče ani jimi pověřené osoby nesmí odvádět dítě ze třídy (nebo ze školní zahrady) bez vědomí učitelky. Absenci dítěte rodiče omlouvají telefonicky do 7:45 hod.. Při vstupu do MŠ je uplatňován individuální adaptační režim dle potřeb a možností dítěte. Dětem je umožněn vyvážený denní režim, který zahrnuje spontánní, individuální, skupinové, kolektivní a řízené činnosti. Děti mají po celý den potřebný klid, bezpečí a zázemí. Denní program je dostatečně pružný a reaguje na individualitu dětí. Pedagogičtí pracovníci se plně věnují dětem. V mateřské škole jsou podávána tři jídla denně (dopolední svačina, oběd a odpolední svačina). Děti, které mají povinné předškolní vzdělávání, v případě potřeby (dle nařízení MŠMT, hygieny) přecházejí na distanční výuku.

Počet tříd a jejich charakteristika

Třída Berušky - zde jsou zařazovány děti zpravidla ve věku 2 - 4 roky, může být naplněna maximálně do počtu 28 dětí (na výjimku), dle počtu dětí dvouletých a dětí se SVP se počet dětí úměrně snižuje.

Třída Motýlci - zde jsou zařazovány děti zpravidla ve věku 4 - 7 let, může být naplněna maximálně do počtu 28 dětí (na výjimku), dle počtu dětí se SVP se počet dětí úměrně snižuje.

Každá třída má svůj TVP přizpůsobený složení třídy a vycházející ze ŠVP. Každá třída si v něm plánuje i další třídní akce (projekty, výlety, besídky atd.).

Pravidla pro zařazování dětí do tříd

Děti jsou rozdělovány do tříd vedoucí učitelkou zpravidla podle věku. Pokud je to možné, v maximální možné míře respektujeme přání a požadavky zákonných zástupců, zda sloučit či rozdělit sourozence, kamarády dětí a přihlížíme k dalším okolnostem.

Přijímání dětí do mateřské školy k předškolnímu vzdělávání, ukončení předškolního vzdělávání

Děti jsou do mateřské školy přijímány:

- v době řádného zápisu, který je vyhlášen v období mezi 2. a 16. květnem pro následující školní rok od 1. září
- kdykoli během školního roku, pokud je v mateřské škole volné místo

Zápis, jeho doba, místo konání a kritéria přijímání, jsou zveřejněny na webových stránkách školy a ve vývěsce v obci.

Kritéria pro přijetí dětí do mateřské školy zveřejňuje ředitel školy předem, zpravidla v měsíci dubnu před zápisem.

O přijetí k předškolnímu vzdělávání žádá zákonný zástupce na písemné žádosti (ta je k dispozici na webových stránkách školy, v sekci Zápis do MŠ, nebo tištěná ve škole). Zákonný zástupce u zápisu prokazuje svoji totožnost a dle kritérií i místo bydliště dítěte, předkládá vyplněný evidenční list s potvrzeným vyjádřením lékaře, že je dítě řádně očkováno, že je zdravé a může být přijato do mateřské školy. Rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte obdrží zákonný zástupce v rámci správního řízení ve lhůtě 30 dnů. Odpovědnou osobou pro zápis do mateřské školy je ředitel ZŠ a MŠ Mgr. Alena Hybnerová a vedoucí učitelka MŠ Bc. Michaela Lišková.

Ukončeno může být dítěti předškolní vzdělávání:

- na základě rozhodnutí ředitele školy (v případě důvodů uvedených ve Školském zákoně v § 35) - nikoli však dítěti, pro které je předškolní vzdělávání povinné
- písemným sdělením rodičů na základě jejich rozhodnutí (v případě stěhování či jiné změny)
- či nástupem dítěte do základního vzdělávání.

Souběžné působení dvou učitelů

V MŠ je zajištěno překrývání učitelek na část hlavních činností, na dobu pobytu venku a na dobu hygieny a oběda v obou třídách.

V případě, že je organizována akce, při které jsou děti ve vyšším počtu přepravovány autobusem, vlakem, nebo se pohybují v méně známém prostředí, je zajištěna přítomnost dvou učitelů MŠ nebo dalších zaměstnanců školy, kteří zajišťují další dozor.

5. Vzdělávací obsah

Zajišťujeme všestrannou péči o děti zpravidla ve věku od 2 do 6 let (7 let), v návaznosti na výchovu v rodině a v součinnosti s rodinou. Vzdělávací obsah je ve školním vzdělávacím programu rozpracován do 5 témat, která tvoří rámec vzdělávání. Témata nejsou přesně časově determinována, abychom mohly flexibilně reagovat na aktuální dění v MŠ.

Vzdělávací obsah je dále konkretizován v třídním vzdělávacím programu, který nás nijak nesvazuje a je zde prostor pro kreativitu učitelky a aktuální potřeby a zájmy dětí. Tématické bloky se v třídním vzdělávacím programu dotýkají všech vzdělávacích oblastí rozvoje dítěte. Činnosti jsou různorodé a volené tak, aby byly blízké životu dětí a dění kolem nich. Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, potřeby, zájmy dětí. Usilujeme o to, aby byly děti vzdělávány neformálně, hravými činnostmi. Zároveň se snažíme zajistit rovnováhu činností řízených, spontánních i relaxačních.

Vhodně využíváme také poznatků z dalšího vzdělávání pedagogů a ze sebevzdělávání.

Součástí vzdělávání jsou akce školní i mimoškolní, které cíleně doplňují, obohacují a zpestřují vzdělávací obsah. Spolupracujeme s různými organizacemi a institucemi, které stejně tak svými aktivitami a nabídkou činností vhodně doplňují a navazují na obsah vzdělávání.

Formy a metody vzdělávání

Pro optimální rozvoj osobnosti dítěte uplatňujeme vhodné metody a formy vzdělávání. Využíváme

prožitkové a kooperativní učení hrou. V činnostech uplatňujeme přímé zážitky dětí, podporujeme přirozenou dětskou zvědavost, touhu objevovat, poznávat a experimentovat. Důležitá je pro nás radost dětí z učení, která je vnitřně motivuje k dalším pokrokům v jejich vývoji. Dětem dáváme také dostatek prostoru pro jejich spontánní nápady a vlastní projekty. Uplatňujeme situační učení, kdy využíváme praktické prostředí k uvedení toho, co se dítě naučí do souvislosti s užitečností. Důležitost má i prožitkové učení, při kterém dítěti dáváme možnost zažít v praxi to, co ho právě zajímá, nad čím přemýšlí nebo o čem se zrovna chce něco dozvědět. Ze spontánního učení využíváme jak dětskou hru, která přirozeně rozvíjí myšlení, jednání, poznávání a celou osobnost dítěte, tak i spontánní sociální učení, kdy na principu přirozené nápodoby, přejímá dítě vzory chování a postoje. Využíváme tyto metody: vyprávění, vysvětlování, rozhovor, dramatizace, pozorování, předcítání, pokus, nápodoba, manipulace, konstruktivní a didaktické hry, pracovní, výtvarné a hudební činnosti, zážitkové metody, metody zpětné vazby a hodnocení. Využíváme tyto organizační formy: individuální, frontální, skupinové a práce ve dvojici.

Nadstandardní činnosti MŠ

Předškolní děti mají možnost zúčastnit se nadstandardních aktivit dle svého zájmu. Mezi tyto aktivity patří: plavecký výcvik, kroužek logopedické prevence - kroužek Logohrátky, anglický jazyk - kroužek Hravá angličtina.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Součástí koncepce naší mateřské školy je i péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Pravidla vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami upravuje Vyhláška č. 27/2016 Sb. "Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných" ze dne 21.1.2016. Tato pravidla jsou stanovena formou „Podpůrných opatření“ 1. až 5. stupně, která představují úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována dítěti, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání a zapojení v kolektivu. Forma a obsah vzdělávání, míra podpůrných opatření a potřebné podmínky se stanoví vždy podle vzdělávacích potřeb dítěte. Velmi potřebná je spolupráce MŠ s rodinou a poradenským zařízením. Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami má vypracovaný Individuální vzdělávací plán **IVP** (vyžadují-li to jeho speciální vzdělávací potřeby). Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. Vše se děje v součinnosti s

učitelkami a asistentem pedagoga.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami, (dále jen „se SVP“) je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Děti se SVP jsou vzdělávány dle stupně podpůrného opatření. Každému dítěti se SVP je pedagogy a asistentem pedagoga vypracován PLPP nebo IVP. Těmto dětem jsou vytvářeny podmínky pro bezproblémovou adaptaci, zvládání všech činností a individuální rozvoj. Děti se SVP jsou plně integrovány do třídního kolektivu. Při vzdělávání dětí se SVP spolupracujeme s dalšími odborníky (PPP Rokycany), s rodiči a využíváme služeb školského poradenského zařízení. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte se SVP. Materská škola je bezbariérová.

Péče o děti ze znevýhodněného sociokulturního prostředí

Sociální znevýhodnění je kategorií označující širokou škálu příčin školní neúspěšnosti dětí z nezdravotních důvodů, které mají příčinu mimo školu v přirozeném sociálním zázemí dítěte nebo pramení z jiných životních okolností v životě dětí mimo půdu školy. Tyto skutečnosti dítě nemůže ovlivnit a stávají se pro ně přítěží v jiné sociální realitě, v našem případě v prostředí školky. Za dítě se sociálním znevýhodněním se podle vyhlášky č. 73/2005 Sb. Školského zákona považuje zejména dítě z pro--středí, kde se mu nedostává potřebné podpory k řádnému průběhu předškolního vzdělávání včetně spolupráce zákonných zástupců se školkou, a dítě znevýhodněné nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka. Zahrnuje zejména zvýšenou individuální péči, v některých případech i spolupráce s dětskou lékařkou. Péče o děti ze znevýhodněného sociokulturního prostředí je součástí ŠVP – neuskutečňuje se odděleně. Logopedickou prevencí realizujeme v průběhu celého dne pobytu v MŠ (individuální péče probíhá zejména v ranních a dopoledních hodinách).

Vzdělávání dětí od dvou let

Zajišťujeme vhodné personální, bezpečnostní, hygienické, psychosociální a materiální podmínky, vhodné pro vzdělávání dětí od dvou let. Dbáme také na kvalitní životosprávu dětí. Materská škola disponuje prostředím, které poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb, hru a odpočinek dětí. Dvouleté děti projevují velkou touhu po poznání, experimentují a objevují. Na děti jsou kladeny požadavky, které vylučují zaostávání a naopak přetěžování. Nároky na dvouleté děti jsou

přizpůsobené k věku a plynule rozvíjejí jejich vloh.

Vzdělávání dětí nadaných

Za nadané dítě se považuje především takové, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech. Patří sem rozumové, pohybové, umělecké, manuální a sociální dovednosti. Mateřská škola klade důraz na využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Díky pestrému celoročnímu programu se snažíme během jednotlivých činností u dětí odhalit jejich nadání. Děti, které projevují známky nadání, vedeme v rozmanitých oblastech činností k uplatňování a rozvoji jejich potenciálu s ohledem na individuální možnosti dítěte. Vzdelávání předškolních dětí probíhá způsobem stimulace potenciálu tak, aby se nadání mohlo uplatnit i ve škole a dále rozvíjet.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou

přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Klíčové kompetence

Realizace cílů se uskutečňuje prostřednictvím konkrétních aktivit, které jsou součástí třídních vzdělávacích plánů. V těchto jsou pak zohledněna specifika každé jednotlivé třídy, a to s ohledem na věk, potřeby a vývojové zvláštnosti dětí. Konkrétní očekávané výstupy jsou výsledkem naplnění vzdělávacích cílů, které směřují na konci předškolního vzdělávání k základům a rozvoji těchto **klíčových kompetencí**:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Kompetence nejsou izolované, ale vzájemně propojené a provázané.

Charakteristika klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje, užívá jednoduché pojmy, znaky a symboly
- umí využít získané poznatky v praktických situacích a v dalším učení
- získává elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, orientuje se v prostředí, ve kterém žije, v jeho řádu a dění

- klade otázky, hledá odpovědi, je aktivní, chce porozumět všemu, co ho obklopuje, co se kolem něho děje, raduje se ze svých výsledků
- učí se spontánně i vědomě, soustředí se na činnosti, zadanou práci dokončí, dovede postupovat podle pokynů a získávat výsledky
- odhaduje své síly, hodnotí své pokroky, ocení výkony druhých
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- všímá si dění i problémů kolem sebe, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- samostatně řeší problémy, které zná, náročné řeší s pomocí dospělého
- řeší problémy různými možnostmi a variantami, využívá dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- myšlenkové a praktické problémy řeší pomocí logických, matematických i empiristických postupů, pochopí řešení a využívá je v dalších situacích
- upřesňuje si početní představy, užívá číselné i matematické pojmy, vnímá matematické souvislosti
- volí funkční řešení
- nevyhýbá se problémům, řeší je, uvědomuje si, že aktivitou může ovlivnit různé situace
- nebojí se chybovat, protože pedagog oceňuje nejen úspěch, ale i snahu

Kompetence komunikativní

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými a jinými prostředky
- domlouvá se gesty a slovy, rozumí významu některých symbolů
- bez zábran a ostychu komunikuje v běžných situacích s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhoda

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji využívá
- využívá informativní a komunikativní prostředky v běžném životě (knížky, encyklopedie, audiovizuální techniku, telefon...)
- uvědomuje si, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky, ví, že je možné se je naučit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení cizích jazyků

Kompetence sociální a personální

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- se samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- ví, že za své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost, ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se ve skupině dokáže prosadit i podřít, při společných činnostech se domlouvá, spolupracuje, uplatňuje své základní společenské návyky a pravidla, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které se odehrávají v jeho okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích, přijímá dané povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla, akceptuje je
- se obezřetně chová při styku s neznámými lidmi nebo neznámých situacích, odmítá nevhodné chování i komunikaci, umí odmítnout nepříjemnou komunikaci
- chápe, že lidé jsou různí, umí být tolerantní k odlišnostem
- ví, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí, ubližování a ponižování jiného dítěte

Kompetence činnostní a občanské

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- svoje činnosti a hry plánuje, organizuje, řídí a vyhodnocuje
- rozpozná a využívá svoje silné stránky, pozná i svoje slabé stránky

- rizika svých nápadů odhaduje, jde za svým záměrem, dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- ve hře, práci i učení má smysl pro povinnost, přistupuje k nim zodpovědně, váží si práce a úsilí druhých
- je otevřený k aktuálnímu dění, zajímá se o druhé i o dění kolem sebe
- chápe, že zájem o dění kolem něho, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají své nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami a co je s nimi v rozporu, uvědomuje si to a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla soužití mezi vrstevníky, rozumí jim a ví proč je dodržovat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, respektuje je, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- si uvědomuje, že svým chováním může ovlivnit prostředí, ve kterém žije
- dbá na osobní zdraví a bezpečí, i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné přírodní i společenské prostředí

Úroveň dosažení kompetencí u jednotlivých dětí je individuální. Uvedené kompetence jsou formulovány tak, aby učitelům ukazovaly cestu kam směřovat, o čem usilovat, aby dosažení určité úrovně přispělo k výbavě dítěte pro celoživotní vzdělávání.

6. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „**Putování se stonožkou**“ je zpracován pedagogickým týmem na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Stonožka bude děti provázet po celý školní rok. Příběhy o stonožce se stanou motivací k různorodým aktivitám a činnostem, bude průvodcem dětí v okolním světě a na cestě za poznáním, získáním schopností, znalostí a dovedností důležitých pro život. Zajistí přístupnou a hravou formu rozvoje a vzdělávání, propojí navzájem jednotlivé integrované bloky. Ty jsou stanoveny jen jako nabídka, učitelky si je konkrétně rozpracují, doplní a časově rozvrhnou ve svých třídních plánech tak, aby odrážely další činnosti, zaměření třídy, potřeby dětí, respektovaly jejich věk, pokroky, individuální možnosti a specifická omezení. Důsledná podpora rozvoje osobního potenciálu každého jednotlivého dítěte je hlavním cílem našeho výchovného působení.

Vzdělávací obsah je rozdělen do šesti integrovaných bloků, které na sebe přirozeně navazují.

- 1. Jak stonožka poznala nové kamarády**
- 2. Jak stonožka putovala za skřítkem Podzimníčkem**
- 3. Jak stonožka slavila Vánoce**
- 4. Jak stonožka putovala k paní Zimě**
- 5. Jak stonožka putovala za sluníčkem**
- 6. Jak stonožka poznává svět**

Integrované bloky nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dětí, je uspořádán v přirozeném cyklu ročních období. Jedná se o vnitřně propojený celek, který zahrnuje všechny oblasti vzdělávání

1. Integrovaný blok: Jak stonožka poznala nové kamarády

Motivační příběh:

Byla jednou jedna stonožka, která žila v lese pod kůrou vysokého smrku, kde měla svůj malý domeček. Jednoho dne však přišli do lesa dřevorubci a stonožčin strom i všechny okolní stromy pokáceli. A tak se stonožka rozhodla vydat se na cestu do světa a hledat nové místo k bydlení, to nejkrásnější místo na světě. Po dlouhé a náročné cestě dorazila na kouzelné místo, byla to překrásná zahrada. Stromy tam rostly až do nebe, na zemi byl položený ten nejjemnější koberec zelené trávy a měkkého mechu a ze všech koutů se linula krásná vůně těch nejrozmanitějších květin. Když zaskvítilo sluníčko, všechno se tam zlatě třpytilo. Když zapršelo, déšť vyhrával jako nespočet bubínků. Jako každá, i tato zahrada žila. Žila spoustou zvířat. Malých i velkých, ale také těch úplně nejmenších – stejných jakou byla drobná stonožka. Když však všichni stonožku uviděli, znejistěli. Přeci jen je to zvláštní zvířátko. Malá hlavička, dlouhé tělíčko a tolik nožiček. Stonožka si vyhlédla ten nejvyšší strom a na jeho úpatí se začala zabydlovat. Dalo jí spoustu práce, vyhloubit si v drsné a tvrdé kůře stromu prostornou světničku. Ostatní zvířátka ji pozorovala a když viděla, jak je stonožka pracovitá, poznali, že je to vlastně milé stvoření a hned jí nabídli pomoc. Brzy se se všemi zvířátky v zahradě spřátelila. A tak stonožka našla to nejkrásnější místo na světě, je to totiž tam, kde jsou kamarádi, kteří tě mají rádi, ať jsi jakýkoliv. Každý jsme totiž jiný, ale každý z nás je stejně důležitý.

Charakteristika integrovaného bloku:

V tomto integrovaném bloku se děti seznámí s novým prostředím, s novými kamarády i dospělými. Budou si osvojovat pravidla vzájemného i bezpečného chování doma, ve škole i mimo ni. Děti budou

poznávat místo a okolí, ve kterém žijí. Uvědomí si význam blízké rodiny, domova i kolektivu kamarádů. Budou získávat pocit jistoty, bezpečí mezi známými lidmi, budeme společně upevňovat zásady bezpečného chování v prostředí mateřské školy, na vycházkách a na hřišti.

Navrhovaná témata:

- Ahoj, hola, stonožka volá
- Povídání se stonožkou
- Hrátky se stonožkou

Dílčí vzdělávací cíle v oblastech:

Konkretizované očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo: - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí - pohybovat se dynamicky po delší dobu - pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky...) - provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály - samostatně se oblékat, svlékat, obouvat - samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (používat toaletní papír, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník...) - uvědomovat si, co je nebezpečné - znát základní zásady zdravého životního stylu
Dítě a jeho psychika: - rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu - získání relativní citové samostatnosti - získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	- dorozumět se verbálně i neverbálně - zaregistrovat změny ve svém okolí - soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru, nenechat se vyrušit - neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu - rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie

	- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí - rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat - orientovat se v prostoru podle slovních pokynů - porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla - jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády - přijímat pobyt v mateřské škole jako běžnou součást života - reagovat přiměřeně dané situaci (odmítnat agresí, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit) - umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou
Dítě a ten druhý: - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních - vytváření prosociálních postojů	- navazovat kontakty s dospělým (s učitelem...) - aktivně komunikovat s ostatními dětmi bez vážnějších problémů - uvědomit si vztahy mezi lidmi - cítit sounáležitost s ostatními
Dítě a společnost: - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti - navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství - vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné...)
Dítě a svět:	- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí

- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu - pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	- zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí
---	---

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty a pomůckami
- smyslové psychomotorické hry
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- činnosti směřující k prevenci úrazů
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- aktivity podporující sbližování dětí
- spoluvytváření přiměřeného množství pravidel soužití ve třídě
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- hry se slovy
- vokální činnosti
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- spontánní hra, volné hry
- pohybové hry
- aktivity pro rozvoj hrubé a jemné motoriky
- smyslové hry na rozvoj postřehu a vnímání, zrakové a sluchové pozornosti, koncentrace pozornosti
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- estetické a tvůrčí aktivity
- hry na téma rodina, přátelství, doprava
- aktivity zaměřené na poznávání okolí
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem nebo dospělým
- společenské hry

- četba, vyprávění a poslech pohádek
- námětové hry
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina, mateřská škola
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní

2. Integrovaný blok: Jak stonožka putovala za skřítkem Podzimníčkem

Motivační příběh:

Už je to pár dní, kdy si stonožka všimla, že se v zahradě něco děje. Dny byly chladné, sluníčko už tolik nehrálo a chodilo nějak moc brzy spát. Ani zahrada už nebyla tak kouzelná, krásná, plná květín a vůní. Vše jakoby pomalu usínalo. A tak se stonožka rozhodla všem těm změnám přijít na kloub. Ptala se svých kamarádů, všichni však měli spoustu práce se sbíráním potravy. Stonožce bylo divné, proč si dělají najednou takové zásoby. Všichni jí odpovídali stejně: „Zeptej se skřítky Podzimníčka. Bydlí ve vedlejším lese za potůčkem u starého dubu.” Stonožka se tedy vydala na cestu a protože je naše stonožka opravdu malinká, trvalo jí putování opravdu dlouho. Když konečně došla ke starému dubu, uviděla krásný domeček s ještě krásnější zahrádkou. Zatukala na malá dvířka. Otevřel jí drobný mužíček s milou tvářičkou, skřítek Podzimníček. Na sobě měl kabátek z podzimních lístků a na hlavě čepičku ze žaludu. Stonožku zdvořile pozdravil a pozval ji dál na šálek šípkového čaje. Stonožka skřítkovi vyprávěla, co ji trápí, že se najednou kolem ní vše změnilo. Skřítek stonožce vysvětlil, že je takto vše v pořádku. Přichází podzim a s ním se příroda pomalu ukládá k odpočinku a některá zvířátka k zimnímu spánku. A stejně tak i květiny a stromy. A jak to vlastně dělají? Na to, děti, přijdeme společně.

Charakteristika integrovaného bloku:

V integrovaném bloku se děti seznamují s přicházejícím podzimem a s ním souvisejícími jevy a ději. Poznávají měnící se ekosystémy v období podzimu. Dozvídají se o podzimních pracích na zahradách a polích, o plodech, které se v tomto období sklízí (zelenina, ovoce, obilí, přírodniny). Poznají život rostlin, živočichů a ptáků v lese. Děti budou vedeny k pochopení vzájemného propojení přírody živé a neživé. Děti budou získávat poznatky o zdravém životním stylu a o významu ovoce, zeleniny pro zdraví.

Navrhovaná témata:

- Stonožka a skřítek Podzimníček
- Stonožka a jablíčkové potěšení
- Stonožka objevuje krásy podzimu
- Stonožčino lesní dobrodružství

Dílčí vzdělávací cíle v oblastech:

Konkretizované očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo: - rozvoj užívání všech smyslů - rozvoj fyzické a psychické zdatnosti - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu - upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje - samostatně jíst, používat příbor, používat ubrousek - rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí - znát zásady zdravého životního stylu a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
Dítě a jeho psychika: - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) - osvojení si některých poznatků a dovedností, která předcházejí čtení i psaní - rozvoj tvořivosti - vytváření základů pro práci s informacemi	- vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky - rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus - zapamatovat si a reprodukovat krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky - spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného - pochopit význam piktogramu - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy a těchto pojmů běžně užívat

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě	- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý, velký, větší, menší, nejmenší, největší, dlouhý, krátký, vysoký, nízký) - slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápad“; experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl - zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými - přijímat drobný neúspěch - plnit činnosti podle instrukcí
Dítě a ten druhý: - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem - rozvoj kooperativních dovedností - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	- spolupracovat s dospělým - chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat - všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se) - Cítit sounáležitost s ostatními
Dítě a společnost: - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané - rozvoj společenského i estetického vkusu	- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci - reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play) - pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
Dítě a svět: - vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují - ctít oslavy svátků, narozenin, slavností

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	- znát, co je nebezpečné a škodlivé (různé nástrahy a rizika) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy, co může ohrožovat zdravé životní prostředí
--	---

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti
- nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti - turistika, sezónní činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- komentování zážitků a aktivit
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků
- spontánní hra
- výlety do přírody
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- cvičení v projevování citů
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, počasí, roční období)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, zahrada, pole, potok louka, potok apod.)
- hry, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- estetické a tvůrčí aktivity

- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou a jejich smysluplné praktické aplikaci

3. Integrovaný blok: Jak stonožka slavila Vánoce

Motivační příběh:

Děti, také se tak těšíte na Vánoce jako naše stonožka?

Proč se na sv. Barboru trhají větvičky třešní a dávají do vázy? Víte? V dále uslyšíme cinkot řetězů, budeme sledovat třpyt andělských křídel a uvidíme krácejícího pána s velkou čepicí. Už víte, o koho jde? Ano, správně! Společně se stonožkou otevřeme návštěvě čerta, anděla a Mikuláše.

Jestlipak Stonožka zlobila a bude zapsaná v knize hříchů? Anebo se naučí básničku a dostane od Mikuláše nějaké sladkosti? Poté nás zahalí vůně jehličí, atmosféra se bude třpytit odlesky ozdůbek, do oušek nám zahraje líbezná melodie vánočních koled a do nosu nám vpluje vůně dobrůtek z vánočního stolu. Jak si stonožka poradí s vánoční výzdobou? Dokáže stonožka chytit kapra? Jaký dárek pod stromčkem stonožka najde? Společně se stonožkou se budeme těšit na vánoční nadílku v mateřské škole, až Ježíšek zacinká zvonečkem a...

Charakteristika integrovaného bloku:

V integrovaném bloku si děti v adventním čase připomínají lidové zvyky a tradice u nás i v zahraničí. Seznamují se pracemi lidových řemeslníků, zkoušejí svou zručnost a šikovnost při výrobě vánočních předmětů. Předvánoční čas děti zklidňuje a připomíná důležitost rodiny a rodinných pout. Dětem je přibližován svět pohádek, fantazie a představivosti. Naučit děti vnímat proměnlivost počasí a jeho charakteristické znaky pro zimní období.

Navrhovaná témata

- Stonožka a Mikuláš
- Stonožka vypráví pohádky
- Stonožka se těší na Ježíška

Dílčí vzdělávací cíle v oblastech:**Konkretizované očekávané výstupy**

Dítě a jeho tělo: - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky	- postavit se zpříma a udržet správné držení těla - vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu - tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstí - pečovat o osobní hygienu - zvládat jednoduché úklidové práce - bránit se projevům násilí
Dítě a jeho psychika: - osvojení si některých poznatků a dovedností, která předcházejí čtení i psaní - posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování...) - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a zájem o učení - rozvoj schopnosti sebeovládání	- spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií - dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu - rozkládat slova na slabiky - poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu - rozlišit známé chutě a vůně i zápachy - záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity, viděné, slyšené - vyjadřovat fantazijní představy - tvořivě pracovat s barvami, materiály (vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy) - objevovat význam ilustrací, soch, obrazů - rozlišovat základní časové údaje, uvědomovat si plynutí v čase (noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu) - rozpoznat geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník - zacházet s předměty digitální technologie - umět kooperovat, dohodnout se s ostatními - umět se přizpůsobit změnám

	- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
Dítě a ten druhý: - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole...) - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky) - spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem - porozumět běžným projevům emocí a nálad (vnímat, že je dítě smutné, zklamané, nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
Dítě a společnost: - rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby - cítit se plnohodnotným členem skupiny - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
Dítě a svět: - rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám - pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav - ctít oslavy svátků, slavností - být citlivý k přírodě - spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

Vzdělávací nabídka

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemoci

- zdravotně zaměřené činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- spontánní hra, volné hry
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- estetické a tvůrčí aktivity
- prohlížení a „čtení“ knížek
- přípravy a realizace slavnosti v rámci zvyků a tradic
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- aktivity přibližující mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury umožňující mu poznat přirozeným způsobem tradice a zvyky
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možné ochraně při nepříznivých přírodních a povětrnostních jevech
- kognitivní činnosti

4. Integrovaný blok: Jak stonožka putovala k paní Zimě

Motivační příběh:

Příroda se schovala do bílé peřiny. Stonožka má o zábavu postaráno. Miluje totiž sníh. Jenže jednoho dne se stane něco nevídaného. Sníh roztaje. Stonožka se proto vydává navštívit paní Zimu a poprosit jí o pár vloček sněhu. Podaří se stonožce paní Zimu přesvědčit? Jaká dobrodružství na cestě za paní Zimou stonožka zažije? Jaká vlastně paní Zima je? Hodná nebo zlá? Se stonožkou společně poznáme kouzlo zimních sportů a poznáme hlavní znaky ročního období zimy. Kolik lyží potřebuje, když má tolik nožiček? Jaký je stonožky nejoblíbenější zimní sport? Jak to, že sníh taje? Proč se z něj stane

voda? V ledovém království budeme pozorovat jinovatku, vločky, mráz a všechna skupenství vody. Jak dopadne cesta za paní Zimou? Zvládne vše stonožka překonat? To se dozvíme v měsících lednu a únoru.

Charakteristika integrovaného bloku:

V tomto integrovaném bloku se děti seznamují a rozšiřují své poznatky o zimní přírodě (o počasí, rostlinách, zvířatech), pozorují přírodní jevy a vodu ve všech jejích podobách. Objevují různá skupenství vody a pomocí pokusů experimentují s vlastnostmi vody. Rozšiřují si znalosti o životě volně žijících zvířat v zimě.

Zimní počasí využijeme k hrátkám na sněhu. Při seznamování se zimními sporty si děti připomínají i zásady bezpečnosti, co jim v zimě hrozí a čeho se mají vyvarovat. Součástí zimních radovánek bývají i nejrůznější plesy a karnevaly.

V době sněhu a ledu nezapomínáme na prevenci nemocí, na bezpečnost při chůzi i hrách zejména na zamrzlých vodních plochách.

Navrhovaná témata:

- Jak Stonožka lyžovala
- Stonožka slaví Masopust
- Stonožka u lékaře

Dílčí vzdělávací cíle

Konkretizované očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo:	
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání) - rozvoj užívání všech smyslů - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení - přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů - vést stopu tužky při kresbě - kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit - pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (používat toaletní

	papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník) - uvědomovat si, co je nebezpečné - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
Dítě a jeho psychika: - - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte - mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí - správně reagovat na světelné a akustické signály - rozlišit hmatem vlastnosti předmětů, určit tvar, materiál, počet, velikost - dokončit hru i rozdělanou činnost - uplatňovat postřeh a rychlost - dokončit příběh, pohádku, vymyslet jinou variantu, konec - rozkládat slova na slabiky - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti - experimentovat s výtvarně netradičními materiály - sledovat očima zleva doprava a shora dolů - napodobit základní geometrické znaky a tvary - rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů - rozlišovat vpravo a vlevo na vlastním těle - porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla - třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria - vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným - přicházet s vlastními nápady

	- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých - přijmout roli ve hře - hodnotit sebe - přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit - přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
Dítě a ten druhý: - vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti...) - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání - respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky) - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat - obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení - k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
Dítě a společnost: - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách - vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje projevovat	- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat - pojmenovat povahové vlastnosti - orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina...) a umět jim přizpůsobit své chování - vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy

	- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením a využíváním různých materiálů)
Dítě a svět: - osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy - rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje) - mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno - vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat - všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce

Vzdělávací nabídka

- zdravotně zaměřené činnosti
- konstruktivní a grafické činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- samostatný slovní projev na určité téma
- prohlížení a „čtení“ knížek
- přímé pozorování přírodních jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- cvičení organizačních dovedností
- společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinkách
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- různorodé společné hry a skupinové aktivity
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické - podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad

5. Integrovaný blok: Jak stonožka putovala za sluníčkem

Motivační příběh:

I pro stonožku, která má ráda sníh, už byla zima dlouhá, proto se rozhodla vydat se na cestu za sluníčkem a požádat ho, aby začalo více hřát. Díky sluníčku se příroda pomalu probouzí a naše stonožka má možnost pozorovat růst květín, pučení listů na stromech. Probouzejí se také její kamarádi - včelky, motýli i berušky a další zvířata.

Stonožka si také všimla, že někde občas příroda nevypadá úplně zdravě a že bychom pro naši planetu Zemi měli být spíše ochránci a ne ničitelé. Co uděláme, aby jí bylo lépe, a stejně tak všem rostlinám a živočichům, kteří na ní žijí? Pomůžou jí děti s jejím snažením? Naučí se, proč je důležité třídit odpad, šetřit vodou a jak se chovat, abychom Zemi nepustošili?

Charakteristika integrovaného bloku:

V jarních měsících děti hravou formou získají a rozšíří si vědomosti o jarní přírodě, o jejích změnách, o zvířatech a jejich mláďatech a o rostlinách. Rozloučíme se zimou a přivítáme jaro při vynášení Morany. Seznámí se s Velikonočními tradicemi u nás i ve světě, jako je pletení pomlázek, barvení vajíček apod. Starší děti se mohou dozvědět více informací o Popeleční středě, Zeleném čtvrtku, Velkém pátku a dalších dnech Svatého týdne.

Nezapomeneme také na oslavy Dne Země. Připomeneme dětem uvědomění si potřeby ochrany přírody, vysvětlíme si, že i my jsme součástí přírody a na nás záleží, jak příroda bude vypadat. Dozvíme se, jak je možné přírodu chránit, jak se o ni starat. Zaměříme se na ekologii odpadů, na potřebu ochrany vody.

Návrhy témat:

- Jak Stonožka slavila Velikonoce
- Jarní probouzení
- Domácí zvířata a jejich mláďata
- Stonožka slaví Den Země

Dílčí vzdělávací cíle

Konkretizované očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo: - uvědomění si vlastního těla - rozvoj a užívání všech smyslů - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály - postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky - pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích - mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit pro pomoc, koho přivolat)
Dítě a jeho psychika:	

- osvojení si některých poznatků a dovedností, která předcházejí čtení i psaní - rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu - sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popřípadě odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat - rozkládat slova na slabiky - vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova - sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech - rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy, barvy složené, a vlastnosti objektů - rozpoznat odlišnosti v detailech - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech - zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, déšť..., zvuky hudebních nástrojů - vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou - vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii - improvizovat a hledat náhradní řešení - rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (číslíce, písmena, dopravní značky) - orientovat se v řadě - orientovat se v číselné řadě 1 – 10 - chápat, že číslovka označuje počet - řešit labyrinty - samostatně se rozhodnout v některých činnostech - verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit
--	---

	- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení - snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné - odhadnout, co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc) - projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým - přiměřeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce - rozhodovat sám o sobě, o svém chování - navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby...)
Dítě a ten druhý: - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem - rozvoj kooperativních dovedností	- obracet se na dospělého o pomoc, radu - vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení - chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené - nepříjemný kontakt dokázat odmítnout - spoluvytvářet prostředí pohody - nabídnout pomoc
Dítě a společnost: - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije - rozvoj společenského i estetického vkusu	- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy - projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí - v kulturních místech respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění

	- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
Dítě a svět: - rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách - rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám - pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit - vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozené se tomuto dění přizpůsobovat - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- konkrétní operace s materiálem
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a činnosti přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů
- spontánní hra

- estetické a tvůrčí aktivity
- námětové hry
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, střídání se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- různorodé společné hry a skupinové aktivity - námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické - podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti
- praktické užívání technických přístrojů
- ekologicky motivované hravé aktivity
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstelské činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry

6. Integrovaný blok: Jak stonožka poznává svět

Motivační příběh:

Stonožka začala být ještě zvědavější než kdy dříve a proto se vydala na dalekou cestu. Ve vzdálených zemích poznala nové kultury, kamarády, exotická zvířata a prazvláštní rostliny. Musela ale na sebe být na cestách také hodně opatrná, když potkávala cizí lidi. Učila se dodržovat pravidla bezpečnosti v silničním provozu a v dopravních prostředcích. Naše stonožka si užívala a vychutnávala radosti léta, přírody a nadcházejících prázdnin. Vše, co se s námi stonožka naučila, se jí na dalších cestách moc hodilo.

Charakteristika integrovaného bloku:

Ke konci školního roku stále navršíme získané vědomosti, doplňujeme znalosti. Děti samy hledají odpovědi na své otázky.

Seznámíme se s existencí jiných kultur a národností a povedeme děti k uvědomění si, že i ony jsou součástí světa, přírody, společnosti a planety Země. Děti poznávají díky cestování jiné kontinenty a země – zvířata, rostliny, moře a oceány. V tomto období nás čeká také společný výlet. Rozloučíme se s předškoláky, kteří odchází do první třídy ZŠ. Letní období nám umožní veškerou činnost

přenášet do přírody, a tak budeme mít větší prostor pro rozvoj fyzické zdatnosti. Nezapomeneme také na povídání o bezpečnosti na cestách a o nebezpečích, s kterými se mohou děti o prázdninách potkat. Sportovními hrami a soutěžemi oslavíme svátek dětí. Povíme si o planetě, na které žijeme nejen my, ale i jiné děti.

Návrhy témat

- Jak jela Stonožka k moři
- Stonožka třídí odpad
- Stonožka v zoo
- Dávej pozor, stonožko!

Dílčí vzdělávací cíle

Konkretizované očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo: - rozvoj fyzické i psychické zdatnosti - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka...) - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	- být pohybově aktivní delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě - házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí - běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze - otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus - pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu - napodobit základní geometrické obrazce - zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji - zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály - postarat se o své osobní věci, o hračky, pomůcky - pečovat o osobní hygienu - chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí - znát základní zásady zdravého životního stylu
Dítě a jeho psychika:	

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) - rozvoj kultivace představivosti a fantazie záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	- chápat jednoduché hádanky a vtipy - předat vzkaz - rozlišit krátké a dlouhé samohlásky - znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím učit - vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce - rozpoznat odlišnosti v detailech - odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat - uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím - zapamatovat si pohádku, děj, příběh, převyprávět ho - pamatovat si postup řešení - uplatňovat postřeh a rychlost - rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie - dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměn, tvořit dle vlastní představy - navrhnout další varianty řešení - poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem - napodobit některá písmena, číslice - poznat některé hudební znaky - orientovat se v časových údajích v rámci dne - rozlišovat roční období i jejich typické znaky - posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 - chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat dle společných či rozdílných znaků - řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
---	---

	- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy, znát některé dětské knihy a vyprávět o nich - vyhledávat informace v encyklopediích - umět se rozhodovat o svých činnostech - nebát se požádat o pomoc, radu - přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co umí - přijímat pokyny - přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého
Dítě a ten druhý: - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem - aktivně komunikovat s ostatními dětmi bez větších problémů - využívat neverbální komunikaci - bránit se projevům násilí jiného dítěte - respektovat rozdílné schopnosti - důvěřovat vlastním schopnostem
Dítě a společnost: - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách - rozvoj společenského i estetického vkusu	- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti - pochopit funkci rodiny a jejích členů - být schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu - všimnout si kulturních památek kolem sebe - vyjádřit a zhodnotit prožitky
Dítě a svět:	

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí - seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu - osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy - poznávání jiných kultur	- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý - mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru... - všimnout si kulturních památek kolem sebe - chápat základní pravidla chování pro chodce - mít poznatky o své zemi (název státu, státní vlajka, prezident, hymna, hlavní město, významné svátky - mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste nebo se pěstuje, žijí zvířata...) - vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se, proměňuje - nakládat vhodným způsobem a odpady, chápat význam třídění odpadu, chránit přírodu v okolí, živé tvory...
--	--

Vzdělávací nabídka

- konstruktivní činnosti
- lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti - sezónní činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou a jejich smysluplné praktické aplikace
- činnosti nejrůznějšího zaměření umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- setkávání se s akcemi
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice
- kognitivní činnosti
- námětové hry
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- prohlížení a „čtení“ knížek
- smyslové psychomotorické hry
- spontánní hra
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemocí

7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Hlavním cílem evaluace je zhodnocení průběhu toho, jak funguje ŠVP, personál školy a škola
v němž se realizuje výchovně - vzdělávací proces.

OBLAST HODNOCENÍ	METODY A TECHNIKY	ČASOVÝ PLÁN	ODPOVĚDNOST
Kvalita podmínek organizace vzdělávacího procesu	- pedagogická porada - provozní porada		ŘŠ, pedagog. prac. ŘŠ, všichni
personální	- hodnocení spolupráce kolektivu	průběžně	pedagog. prac.

materiální	- DVPP - dle analýzy potřeb školy a pedagogů - hospitace	4 x ročně	pedagog. prac., ŘŠ
	- inventarizace - kontrola vybavení - analýza vybavení (hry, hračky, didaktické pomůcky, knihy, výtvarné potřeby...)	1 x ročně průběžně průběžně	ŘŠ pedagog. prac.
hygienické a bezpečnostní	- kontroly - revize		
Realizace výchovně vzdělávacího procesu	- hodnocení tematického celku - hodnocení integrovaného bloku - hodnocení TVP - hospitace - ověřit soulad TVP - ŠVP - RVP	vždy po ukončení 6 x ročně 1 x ročně 1 x ročně	učitelky učitelky učitelky ŘŠ pedagog. prac.
Rozvoj dítěte	- pedagogická diagnostika - záměrné pozorování dítěte - testy školní zralosti - konzultace s rodiči	2 x ročně průběžně 1 x ročně dle potřeby	učitelky učitelky učitelky

Získané informace poslouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž budou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění ŠVP.

8. Použité zdroje

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Národní ústav pro vzdělávání [online].
Praha, 2021 [cit. 2021-08-25]. Dostupné z: http://www.nuv.cz/uploads/RVP_PV_2021.pdf